

Speciaal onderwijs
Rafael
GROEIEN IN BESCHERMING

Lanslaan 10
3526 XH Utrecht
030 2936351
info@rafaelschool.nl

Beleidsdocument Sponsoring

Richtlijnen voor sponsoring

Inleiding

De bekostiging van het onderwijs is geregeld in de Wet op het primair onderwijs. De overheid zorgt voor de reguliere bekostiging van de scholen, waarmee de scholen in staat worden gesteld te voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Bij het schrijven van dit beleidsdocument is gebruik gemaakt van het convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring" van het Ministerie van OC&W (9 maart 2009). Zie bijlage.

Begripsbepaling

Donatie betreft:

- Geldelijke en/of materiële bijdragen, niet gebaseerd op de onderwijswetgeving en niet zijnde de ouder- /leerlingbijdragen, waarvoor het bevoegd gezag geen tegenprestatie levert.
- In het geval van een donatie kan het bevoegd gezag uit eigen beweging overgaan tot het leveren van een tegenprestatie. In dat geval is er sprake van sponsoring in de zin van dit convenant.

Sponsoring betreft:

- geldelijke en/of materiële bijdragen, niet gebaseerd op de onderwijswetgeving,
- niet zijnde de ouder/leerlingbijdragen,
- niet zijnde subsidies van charitatieve instelling of overheid,

indien het bevoegd gezag daarbij, al dan niet uit eigen beweging, in welke vorm dan ook verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen in schoolverband worden geconfronteerd (bijvoorbeeld binnen de schooltijden of naschoolse activiteiten die onder de verantwoordelijkheid van de school georganiseerd zijn).

Uitgangspunten

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school en de uitgangspunten van de stichting PCOU.
- Er mag geen schade berokkend worden aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid van leerlingen.
- Bevordert wordt dat scholen bij het afsluiten van sponsorovereenkomsten een gezonde leefstijl van leerlingen mogelijk, gemakkelijk en aantrekkelijk maakt.
- Sponsoring mag niet misleidend zijn.
- Sponsoring mag de objectiviteit, betrouwbaarheid, onafhankelijkheid en geloofwaardigheid van het onderwijs, de school en de daarbij betrokkenen niet in gevaar brengen.
- Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en fatsoen.
- Sponsoring mag de inhoud en de continuïteit van het onderwijs niet beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die de school aan het onderwijs stelt.
- Voor een beslissing inzake sponsoring dient binnen de school en de bij school betrokkenen voldoende draagvlak te zijn.
- Het moet altijd voor iedereen kenbaar zijn dat er sprake is van sponsoring.

Voorwaarden

- In lesstof, lesmateriaal en leermiddelen mag geen impliciete of expliciete reclame voorkomen

- en daarin mag geen sprake zijn van onvolledige of subjectieve informatie.
- Indien het gaat om lesmateriaal en leermiddelen mag er geen verwevenheid zijn tussen de sponsor en het lesmateriaal en/of leermiddelen.
  - Bij de aanschaf van computerapparatuur mag er geen sprake zijn van verplichte afname van software bij de sponsor.
  - Bij sponsering van bouw, inrichting of exploitatie van de school mag de sponsor zich niet bemoeien met de inhoudelijke keuzes.
  - Reclame die gericht is op leerlingen mag niet stimuleren tot een ongezonde leefstijl en mag de leerlingen niet aanmoedigen om ouders te stimuleren producten of diensten van de sponsor af te nemen.
  - De sponsor mag geen voordeel trekken uit onkunde of goedgelovigheid van de leerlingen. Voorts moet er rekening worden gehouden met het bevattingsvermogen en verwachtingspatroon van leerlingen.
  - Bij het uitreiken van sponsorproducten als prijzen of als beloning moet duidelijk zijn dat het gaat om sponsorreclame.
  - In de schoolgids moet aandacht worden besteed aan het sponsorbeleid. De school dient in het schoolplan te verwijzen naar het sponsorbeleid van de stichting.
  - Met de sponsor wordt een schriftelijke sponsorovereenkomst opgesteld waarin in ieder geval wordt opgenomen dat de sponsor zich nadrukkelijk houdt aan het sponsorbeleid van de stichting en de school.
  - De inkomsten uit sponsering dienen apart in de financiën van de school te worden verantwoord.

Verantwoordelijkheid

- De overheid is en blijft verantwoordelijk voor de financiering van hoogwaardig en toegankelijk onderwijs.
- Het bestuur en de directie blijven te allen tijde verantwoordelijk voor hetgeen binnen het verband van de stichting of de school plaatsvindt.
- De school heeft de mogelijkheid om actief sponsors te werven. In dit geval moet er vooral overleg plaatsvinden tussen MR, team.
- De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht bij het voorgenomen besluit over het aangaan, verbreken of belangrijke wijziging van een sponsorovereenkomst op schoolniveau.

Klachten

Klachten over de beslissing om de sponsoring in de school toe te laten kunnen worden ingediend bij de klachtencommissie. De klachtenregeling is hier van toepassing.

Voor klachten over de sponsor betreffende de reclame-uiting kan men terecht bij de Stichting Reclame Code, postbus 12352, 1100 AJ Amsterdam.
Telefoon: 020-6960019. Site: www.reclamecode.nl

Betrokkenen moeten van deze mogelijkheden op de hoogte worden gesteld. In ieder geval vermeldt de school deze mogelijkheden in de schoolgids.

Bijlage

Convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring"

Partijen:

1. De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de staatssecretarissen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw S.A.M. Dijkma en mevrouw J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen de staatssecretarissen;
2. De PO-raad, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw K. Kervezee;
3. De VO-raad, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw W. van Velden;
4. De Algemene Vereniging van Schoolleiders, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer A.J.F. Duif;
5. De Algemene Onderwijsbond, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw E.M. Verheggen;
6. Het Christelijk Nationaal Vakverbond Onderwijs, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer P.J. Banis;
7. De hierna genoemde landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs, Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw R. Postma; Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw L.A.M.T. Barbosa - Biesbroeck; Vereniging Openbaar Onderwijs, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. Limper; Vereniging voor Ouders, Christelijk Onderwijs en Opvoeding, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer W.J.V. van Katwijk;
8. De Vereniging VNO- NCW, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer C.W. van der Waaij;
9. MKB-Nederland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer L.J. Visser;
10. De Groep Educatieve Uitgeverijen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J. Driessen;
11. De Consumentenbond, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw C.M. Vogeler;
12. Het Landelijk Actie Komitee Scholieren, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer E. Willms .

Overwegende dat:

- partijen constateren dat sprake is van samenwerking tussen scholen en bedrijven die ten goede komt aan het leer- en ontwikkelingsproces van leerlingen in het PO en VO;
- samenwerking ook sponsoring impliceert, en het van belang is om die sponsoring aan heldere regels en afspraken te binden;
- zulke regels en afspraken er in ieder geval in voorzien dat geen vormen van sponsoring ontstaan die een negatief effect hebben op de geestelijke en/of lichamelijke ontwikkeling van leerlingen;
- partijen het wenselijk achten dat voor bedrijven hun maatschappelijke betrokkenheid voorop staat als zij scholen sponsoren;
- bevoegde gezagsorganen van scholen op een zorgvuldige en voor alle betrokkenen transparante wijze met sponsoring omgaan;

Komen als volgt overeen:

Artikel 1 Definities

In dit convenant wordt verstaan onder:

Leerlingen

Leerlingen in het primair of voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertise centra en de Wet op het voortgezet onderwijs, dan wel hun ouders, voogden of verzorgers.

Sponsoring

Geldelijke en/of materiële bijdragen, niet gebaseerd op de onderwijswetgeving, niet zijnde de ouder- /leerlingbijdragen, niet zijnde subsidies van charitatieve instellingen of de overheid, indien het bevoegd gezag daarbij, al dan niet uit eigen beweging, in welke vorm dan ook verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen in schoolverband (bijvoorbeeld binnen de schooltijden, het overblijven daaronder begrepen of naschoolse activiteiten die onder verantwoordelijkheid van de school worden georganiseerd) worden geconfronteerd.

Donatie

Geldelijke en/of materiële bijdragen, niet gebaseerd op de onderwijswetgeving en niet zijnde de ouder- /leerlingbijdragen, waarvoor het bevoegd gezag geen tegenprestatie levert. In het geval van een donatie kan het bevoegd gezag uit eigen beweging overgaan tot het leveren van een tegenprestatie. In dat geval is er sprake van sponsoring in de zin van dit convenant.

Reclame(uiting)

Iedere openbare aanprijzing van goederen, diensten, of denkbelden (tezamen: producten). Onder reclame(uiting) wordt mede verstaan het vragen van diensten. Van een openbare aanprijzing is sprake indien leerlingen en leraren hiermee worden geconfronteerd.

Reclame Code

Regels waaraan reclame moet voldoen en waaraan reclame wordt getoetst door de Reclame Code Commissie.

Klachtencommissie

De klachtencommissie op grond van artikel 14 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 23 van de Wet op de expertise centra of artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Reclame Code Commissie

De door de Stichting Reclame Code ingestelde klachtencommissie die beoordeelt of adverteerders en anderen die verantwoordelijk zijn voor het maken van reclame, zich aan de Reclame Code hebben gehouden.

Artikel 2. Vereist draagvlak

Voor een beslissing inzake sponsoring dient binnen de schoolorganisatie en tussen de school en de bij de school betrokkenen draagvlak te zijn. Het moet altijd voor een ieder kenbaar zijn dat er sprake is van sponsoring. Partijen zullen met kracht bevorderen dat wordt gehandeld overeenkomstig de spelregels van het convenant en de in het onderwijs voor sponsoring geldende wettelijke voorschriften. De inspectie van het onderwijs zal in de schooljaren 2009/2010 (primair onderwijs) en 2010/2011 (voortgezet onderwijs) bij een steekproef van schoolgidsen en schoolplannen een inventariserend onderzoek uitvoeren naar de naleving van de wettelijke regels inzake sponsoring. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal worden bekeken of verder onderzoek bij de schoolbesturen nodig is.

Artikel 3. Taak en doelstelling scholen

Sponsoring in het onderwijs moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid en ontwikkeling van leerlingen. Partijen zullen bevorderen dat scholen en bedrijven bij het afsluiten van sponsorovereenkomsten een gezonde leefstijl van kinderen mogelijk, gemakkelijk en aantrekkelijk maken. Het bevorderen van gezond gedrag is immers een van de kerndoelen van het onderwijs.

Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en het fatsoen. Zo mag sponsoring niet appelleren aan gevoelens van angst of bijgelovigheid of misleidend zijn.

De sponsor mag geen voordeel trekken uit onkunde of goedgelovigheid van leerlingen.

Artikel 4. Positie scholen

Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de scholen en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.

Artikel 5. Onderwijsinhoud

Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de door de school en het schoolbestuur aan het onderwijs gestelde kwalitatieve eisen. Zo mag in lesmaterialen en leermiddelen geen (impliciete) reclame voorkomen en mag daarin geen sprake zijn van onvolledige of subjectieve informatie. Indien er op een andere wijze in schoolverband reclame wordt gemaakt, mag dit de leerlingen niet stimuleren tot een ongezonde leefstijl en/of gevaarlijke activiteiten.

Artikel 6. Continuïteit

De continuïteit van het onderwijs mag niet in gevaar komen doordat op enig moment sponsormiddelen wegvallen. Het uitvoeren van de aan de school wettelijk opgedragen kernactiviteiten mag niet afhankelijk worden van sponsormiddelen. In dit verband wordt opgemerkt dat de overheid zorgt voor de reguliere bekostiging van de scholen, waarmee scholen in staat worden gesteld te voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Artikel 7. Klachten

Partijen zullen met kracht bevorderen dat alle bij het onderwijs betrokkenen duidelijk is dat zij zich met klachten over sponsoring kunnen melden bij de klachtencommissie als bedoeld in artikel 1. Partijen zullen daarnaast bekendheid geven aan het feit dat klachten over de inhoud van concrete reclame-uitingen kunnen worden ingediend bij de Reclame Code Commissie.

Artikel 8. Transparantie

Partijen spannen zich er voor in dat scholen die gebruik maken van het middel sponsoring er voor zorgen dat alle betrokkenen bij de school voldoende geïnformeerd worden over de beslissingen aangaande sponsoring. Zij bieden de scholen waar mogelijk hierbij ondersteuning. Zij stimuleren dat scholen de door hen verkregen sponsormiddelen gescheiden zichtbaar maken in een jaarrekening die voor alle betrokkenen bij de school goed toegankelijk dient te zijn.

Artikel 9. Communicatiestrategie

Partijen zullen met het oog op de afspraken die in dit convenant zijn vastgelegd een gezamenlijke communicatiestrategie ontwikkelen. Partijen zullen de afgesproken spelregels voor sponsoring actief gedurende de gehele periode van het convenant onder de aandacht van hun achterban brengen.

Artikel 10. Evaluatie

De werking van dit convenant zal in 2012 door partijen integraal worden geëvalueerd. Daarbij zal in elk geval worden geïnventariseerd op welke wijze hetgeen in dit convenant is vastgelegd door scholen is gehanteerd. Ook de resultaten van het inventariserend onderzoek van de inspectie zullen hierbij worden betrokken. Deze evaluatie vindt plaats op een voor het verstrijken van deze termijn nader door partijen te bepalen wijze. Mede aan de hand van de uitkomsten van de evaluatie zal door partijen worden bepaald of en zo ja in welke vorm dit convenant zal worden verlengd. De staatssecretarissen nemen het initiatief om tot de beoogde evaluatie te komen.

Artikel 11. Wijziging convenant

Indien er sprake is van omstandigheden die naar het oordeel van een der partijen zouden

moeten leiden tot herziening van dit niet in rechte afdwingbare convenant, wordt hierover overleg gevoerd tussen alle partijen. Wijzigingen van dit convenant en aanvullingen daarop zijn slechts geldig voor zover zij schriftelijk tussen alle partijen zijn overeengekomen.

Artikel 12. Werkingsduur en bekendmaking

Dit convenant treedt in werking met ingang van de datum dat het door alle partijen is ondertekend en eindigt op 1 januari 2013. Partijen voeren tijdig voor de afloop en op initiatief van de staatssecretarissen overleg over de vraag of en in welke vorm voortzetting van dit convenant gewenst is. Dit convenant zal in de Staatscourant worden geplaatst. Daarenboven zullen alle partijen zelf bekendheid geven aan de afspraken naar hun eigen achterban. Aldus overeengekomen en in zestienvoud ondertekend,

Op 19 februari 2009, te Den Haag De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap S.A.M. Dijkema	De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart
PO-raad, namens deze, K. Kervezee	VO-raad, namens deze, W. van Velden
Algemene Vereniging van Schoolleiders, namens deze, A.J.F. Duif	De Algemene Onderwijsbond, namens deze, E.M. Verheggen
Het Christelijk Nationaal Vakverbond Onderwijs, namens deze, P.J. Banis	Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag, namens deze, R. Postma